

**LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN**

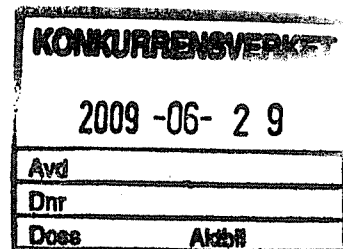
DOM
2009-06-25
Meddelad i Stockholm

Mål nr
12479-09
Rotel 551

SÖKANDE

G4S Secure Solutions AB, 556222-4617

Ombud: Ann Wedsberg
Advokatfirman Wedsberg
Sjöflygvägen 35 A
183 62 Täby

MOTPART

Järfälla kommun
177 80 Järfälla

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Länsrätten bifaller G4S Secure Solutions AB:s ansökan om överprövning och förordnar att upphandlingen ska göras om.

Länsrättens interimistiska beslut av den 16 juni 2009 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 439781

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: lansrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND

Järfälla kommun genomför en förenklad upphandling avseende brandlarmsprovning, dnr KST 2009/218.

Enligt tilldelningsbeslut meddelat den 11 juni 2009 har Järfälla kommun antagit anbud från annan leverantör än G4S Secure Solutions AB (nedan G4S).

G4S har hos länsrätten ansökt om överprövning av ovan angiven upphandling.

Länsrätten har den 16 juni 2009 förordnat att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

YRKANDEN OCH GRUNDER M.M.

G4S yrkar att länsrätten enligt 16 kap. 2 § LOU beslutar att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse skett. Till stöd för sin talan anför G4S bl.a. följande.

G4S har lämnat anbud i upphandlingen avseende brandlarmsprovning inom Järfälla kommun. I handlingen "Kravspecifikation – Prov av brandlarm" under rubriken "Utvärdering av anbud" anges att kommunen kommer att anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Vidare anges ett antal urvalskriterier som kommer att ligga till grund för utvärderingen. Dessa kriterier är, i strid med 15 kap. 16 § LOU, enligt kommunens egen formulering angivna utan viktning eller inbördes ordning. Det framgår vidare inte hur anbudsgivarna ska visa att de har "erfarenhet", "kompetens" o.s.v. Kriterierna anges således helt lösryckt i strid med principerna i 1 kap. 9 § LOU om likabehandling, öppenhet och förutsebarhet i upphandlingen. Kriterierna har inte heller utformats på ett sådant sätt att det framgått för

anbudsgivarna vad som kommer att tillmätas betydelse och hur anbudena ska utformas för att uppfylla ställda utvärderingsparametrar. Även detta strider mot ovan nämnda principer.

Vidare har kommunen i tilldelningsbeslutet i strid med 9 kap. 9 LOU § inte på ett tillräckligt tydligt sätt angivit skälen för beslutet. I tilldelningsbeslutet anges i en uppställning rubrikerna "Specifikation" och "Anbudsgivare". Av uppställningen kan utläsas att alla anbudsgivare utom två har erhållit ett "ok" för kriterierna erfarenhet, kompetens, referenser och soliditet, vilket föranleder G4S att tro att kriterierna i själva verket använts som kvalifikationskrav, inte som utvärderingskrav. Även uttrycket "urvalskriterier" under rubriken "Utvärdering av anbud" tyder på detta. Det förefaller helt orimligt att samtliga anbudsgivare skulle ha angivit exakt samma förutsättningar för de olika utvärderingskraven, särskilt mot bakgrund av att kriterierna inte var specificerade i anbudsinfördran. Kommunen har således sammanblandat kvalificeringsfasen med utvärderingsfasen. Enligt praxis ställs vissa krav på ett tilldelningsbeslut för att det ska vara korrekt. Bl.a. kan alltför intetsägande upplysningar medföra att den upphandlande myndigheten inte uppfyllt sin skyldighet att lämna upplysningar enligt kraven i LOU. Kommunens tilldelningsbeslut ger inte anbudsgivarna någon insyn i hur utvärderingen av något av kriterierna erfarenhet, kompetens, referenser, soliditet och servicetid skett och uppfyller därmed inte lagens krav, varför någon tiodagarsfrist inte kan anses ha börjat löpa. Det kan även noteras att kravet "servicetid" som anges som ett utvärderingskriterium i kravspecifikationen, inte åsatts någon kommentar/värde i tilldelningsbeslutets uppställning, vilket tyder på att detta kriterium, i strid med huvudprincipen om öppenhet, inte utvärderats trots att det finns angivet under rubriken "Utvärdering av anbud". Mot bakgrund av vad som ovan anförts har kommunens agerande medfört att G4S, vars anbud inte antagits, har lidit skada. Det föreligger således förutsättningar att förordna om att upphandlingen ska göras om eller rättas.

Järfälla kommun anför i huvudsak följande.

Den 14 maj 2009 skickades alla handlingar ut. Av kravspecifikationen, daterad den 7 maj 2009, framgick det under rubriken ”Utvärdering av anbud” att utvärderingskriterierna var i fallande prioriteringsordning. Den 19 maj 2009 skickades det ut en ny kravspecifikation med kompletterande information gällande typ av fabrikat av brandlarm. Detta förtydligades med fet text och förgicks av texten Rev A i kravspecifikationen. Tyvärr så kom det med gammal text för utvärderingskriterierna som dock inte var fetmarkerad. Viktning av kriterierna är inte ett lagkrav.

Beträffande G4S synpunkt på tilldelningsbeslutet om insyn i hur utvärderingen skett bedömer Järfälla kommun att utvärderingen och sammanställningen räcker för information till anbudsgivarna.

G4S anför därefter bl.a. följande.

Den första kravspecifikationen, daterad 7 maj 2009, ersattes den 19 maj 2009 med en reviderad kravspecifikation. När en reviderad kravspecifikation ersätter en tidigare version, gäller det reviderade dokumentet för upphandlingen. I den reviderade kravspecifikationen anges att utvärderingskriterierna är angivna utan inbördes ordning. Samtliga utvärderingskriterier som anges i en upphandling ska enligt LOU vara kopplade till föremålet för upphandlingen och vara avsedda att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Även om de aktuella utvärderingskriterierna skulle ha angivits i fallande prioritetsordning är kriterierna alltför vagt formulerade för att G4S skulle ha någon möjlighet att bedöma vad kommunen skulle tillmäta betydelse för att vid utvärderingen fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Järfälla kommun har anfört att viktning av kriterierna inte är ett lagkrav. Av 15 kap. 16 § LOU framgår, beträffande upphandling som inte omfattas av direktivet, att den upphandlande myndigheten ska ange antingen hur de olika kriterierna viktas eller ange dem i fallande prioritetsordning, samt att något av dessa alternativ ska anges i annonsen, ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget. Det är alltså möjligt för kommunen att välja mellan dessa alternativ, men däremot är det inte tillåtet att ange kriterierna utan inbördes ordning såsom skett i den för upphandlingen gällande kravspecifikationen.

Beträffande användandet av referenser som utvärderingskriterium följer kommunens formulering av utvärderingskriterierna inte i praxis fastlagda principer om hur referenser får användas i utvärderingsfasen. Kommunens upphandling har därför skett i strid med LOU.

Vad kommunen anför beträffande tilldelningsbeslutet talar för att en sammanblandning skett av de bägge faserna. Kommunen har uppenbarligen endast gjort en bedömning av om anbudsgivarna uppfyller kommunens krav på erfarenhet, referenser, kompetens m.m. motsvarande den bedömning som görs i kvalificeringsfasen. Kvalificeringsfasen syftar till att fastsälla huruvida anbudsgivaren har tillräcklig förmåga och kapacitet för att kunna genomföra kontraktet, medan utvärderingsfasen syftar till att bedöma hur väl anbudsgivaren kan genomföra kontraktet. Någon utvärdering av de olika kriterierna erfarenhet, kompetens, referenser, servicetid och soliditet med åsättande av utvärderingspoäng i syfte att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet har inte skett.

Järfälla kommun anför därefter bl.a. att referenser självklart är ett utvärderingskriterium samt ett av de värdefullaste verktygen för att bedöma ett företags seriositet och tidigare arbeten.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

I 16 kap. 2 § första stycket LOU föreskrivs följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av 15 kap. 16 § LOU framgår följande. En upphandlande myndighet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som har lägst pris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska göras enligt 12 kap. 1 § andra stycket.

Den upphandlande myndigheten ska antingen ange hur de olika kriterierna som avses i 12 kap. 1 § andra stycket viktas vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga eller ange kriterierna i fallande prioritetsordning. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Kriterieviktningen eller prioritetsordningen ska anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

I 12 kap. 1 § andra stycket LOU anges att vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

Utredningen i målet

I ”Kravspecifikationen – Prov av brandlarm” som skickades ut den 14 maj 2009 anges bl.a. följande.

[...]

Utvärdering av anbud

Vid prövning av detta anbud kommer kommunen att antaga det anbud som är det mest totalt ekonomiskt fördelaktiga i fallande prioritetsordning.

Värderingssteg.

Pris

Kompetens

Servicetid

Referenser

[...]

Av den reviderade ”Kravspecifikationen – Prov av brandlarm Rev A” som skickades ut den 19 maj 2009 framgår bl.a. följande.

[...]

Utvärdering av anbud

Vid prövning av detta anbud kommer kommunen att antaga det anbud som är det mest totalt ekonomiskt fördelaktiga med hänsyn till samtliga nedanstående urvalskriterier utan inbördes ordning.

- Erfarenheter
- Kompetens
- Referenser
- Svervicetid
- Pris
- Soliditet

[...]

Länsrättens bedömning

Länsrättens överprövning av ett upphandlingsförfarande utgör en kontroll av om det på grundval av de klagomål som sökanden har framfört i målet finns anledning att besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Grund för att ingripa mot en upphandling kan föreligga om det visas att den upphandlande myndigheten har åsidosatt någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i samma lag. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att denne lidit eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot LOU.

G4S har i sin ansökan om överprövning bl.a. anfört att Järfälla kommun i kravspecifikation i förfrågningsunderlaget angett ett antal urvalskriterier som ska ligga till grund för utvärderingen utan att ange viktning eller inbördes ordning.

Av utredningen i målet framgår att Järfälla kommun som förfrågningsunderlag skickat ut en kravspecifikation i vilken anges under rubriken ”Utvärdering av anbud” att kommunen kommer att antaga det anbud som är det mest totalt ekonomiskt fördelaktiga *i fallande prioritetsordning*. Kommunen har därefter, då de upptäckt ett fel i en annan del av kravspecifikationen, skickat ut en reviderad kravspecifikation med kompletterande information vad gäller det felaktiga avsnittet. Av misstag har det i den reviderade kravspecifikationen då kommit med en gammal version av utvärderingskriterierna där det anges att kommunen kommer att antaga det anbud som är det mest totalt ekonomiskt fördelaktiga med hänsyn till samtliga urvalskriterier *utan inbördes ordning*.

Järfälla kommun har anfört att den kompletterande informationen i den reviderade kravspecifikationen markerades med fet stil och att den övriga texten, inbegripet texten om utvärderingskriterierna, inte markerades med

fet stil. Kommunen har även anfört att viktning av kriterierna inte är ett lagkrav.

Av 15 kap. 16 § med hänvisning till 12 kap. 1 § LOU framgår bl.a. att om en upphandlande myndighet väljer att anta det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet. Myndigheten ska även ange antingen hur de olika kriterierna ska viktas eller ange kriterierna i fallande prioritetsordning. Vidare anges att kriterieviktningen eller prioritetsordningen ska anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

Länsrätten finner att Järfälla kommun inte angett på ett för anbudsgivarna tydligt sätt att endast den fetmarkerade kompletterande informationen i den reviderade kravspecifikationen skulle gälla, men inte resten av texten i kravspecifikationen. Det är således inte tydligt att det var utvärderingskriterierna i den först utskickade kravspecifikationen, av vilken framgår att utvärderingskriterierna anges i *fallande prioritetsordning*, som var den som anbudsgivarna skulle svara på. Länsrätten finner således att det är rimligt att anta att det är den senaste versionen av kravspecifikationen som ska gälla som förfrågningsunderlag i den aktuella upphandlingen. Mot bakgrund av detta finner länsrätten att Järfälla kommun har åsidosatt bestämmelsen i 15 kap.16 § LOU genom att i den senare versionen av kravspecifikationen ange utvärderingskriterierna *utan inbördes ordning*.

En förutsättning för åtgärder enligt LOU är att leverantören lidit eller kan komma att lida skada. Av förarbetena till LOU framgår att syftet med bestämmelsen är att en felaktig tillämpning av upphandlingsreglerna ska kunna angripas på ett så tidigt stadium att det blir möjligt för domstol att ingripa innan någon faktisk skada uppkommit (prop. 1992/93:88 s 101). Detta innebär att den som ansöker om överprövning inte behöver visa att de faktiskt skulle ha vunnit upphandlingen för att domstol ska kunna pröva

en upphandling. Det är således tillräckligt att i ansökan om överprövning visa att fel förekommit som kan ha påverkat utgången i upphandlingen. Mot bakgrund härav finner länsrätten att det står klart att G4S lidit eller kan komma att lida skada som avses i 16 kap. 2 § LOU. Förutsättningar för åtgärder enligt LOU föreligger därmed.

Beträffande valet mellan rättelse eller att upphandlingen ska göras om anser länsrätten att bristen att ange utvärderingskriterierna utan viktning eller prioritetsordning inte kan avhjälpas genom rättning. Mot bakgrund av detta samt av vad som ovan anförts ska G4S ansökan om överprövning bifallas på så sätt att Järfälla kommun ska göra om upphandlingen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV3109/1A)

Marie-Louise Diurson
chefsrådman

Föredragande har varit länsrättsnotarien Caroline Sandlin.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

